

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу

07/01-121М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання і захисту кваліфікаційної магістерської роботи
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Міжнародні економічні відносини»
спеціальності С1
«Економіка та міжнародні економічні відносини»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол №12 від 03.07.2026 р.

Рівне – 2026

Методичні вказівки до виконання і захисту кваліфікаційної магістерської роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Нікитенко Д. В., Жемба А. Й., Срібна Є. В. Рівне : НУВГП, 2026. 51 с.

Укладачі: Нікитенко Д. В., д.е.н., професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу; Жемба А. Й., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу; Срібна Є.В., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Відповідальний за випуск:

Гарнага О. М., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Керівник групи забезпечення ОПП:

Срібна Є. В., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Попередня версія методичних вказівок 06-12-60.

© Д. В. Нікитенко,
А. Й. Жемба, Є. В. Срібна, 2026
© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2026

ЗМІСТ

<u>1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА МЕТА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ</u>	6
<u>2. ПОСЛІДОВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ</u>	7
<u>3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ</u>	9
<u>3.1 Структура кваліфікаційної магістерської роботи</u>	9
<u>3.2 Вимоги до структурних частин кваліфікаційної магістерської роботи</u>	11
<u>3.3 Зміст основної частини кваліфікаційної магістерської роботи</u>	13
<u>4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ПЕРЕВІРКИ НА ПЛАГІАТ</u>	17
<u>4.1 Загальні вимоги</u>	17
<u>4.2 Побудова бібліографічного апарату роботи</u>	17
<u>4.3 Оформлення заголовків</u>	19
<u>4.4 Нумерація сторінок і структурних частин</u>	19
<u>4.5 Таблиці і примітки</u>	20
<u>4.6 Оформлення ілюстрацій</u>	21
<u>4.7 Подання формул</u>	22
<u>4.8 Оформлення додатків</u>	23
<u>4.9 Оформлення презентаційних матеріалів</u>	23
<u>4.10 Дотримання правил академічної доброчесності</u>	24
<u>5. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ</u>	26
<u>6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ</u>	28
<u>7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА</u>	29
<u>ДОДАТКИ</u>	35

ВСТУП

Об'єктивна необхідність підвищення ефективності економіки України вимагає максимально повного використання переваг світогосподарських зв'язків та міжнародного поділу праці, що особливо актуально в даний час, коли взаємозв'язок і взаємозалежність національних економік надають все зростаючий вплив на розвиток кожної країни. Виникаючі в окремих країнах фінансові і валютні кризи, економічні спади і стагнації, зазвичай, набувають глобального характеру. Стає усе більш очевидним, що жодна з країн не може успішно вирішувати економічні проблеми, не координуючи власну економічну політику з політикою, що проводиться іншими країнами. Інтеграція економіки України у світове господарство зумовила зростаючий попит на висококваліфікованих спеціалістів-аналітиків, експертів, економістів, консультантів, радників державної служби з економічних питань, керівних, наукових та педагогічних кадрів у сфері міжнародних економічних відносин.

Для плідної роботи в структурах міжнародних зв'язків та європейської інтеграції майбутнім фахівцям необхідно оволодіти фундаментальними і спеціальними уміннями та знаннями щодо узагальненого об'єкту діяльності, достатніми для виконання завдань та обов'язків певного рівня професійної діяльності. Кваліфікаційна магістерська робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, що потребує здійснення досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Кваліфікаційна магістерська робота формує наступні компетентності, затверджені в ОПП «Міжнародні економічні відносини»:

- Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні дослідницько-інноваційні задачі та генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин в умовах невизначеності.

- Загальні компетентності (ЗК 1–3, 5):

Комунікативно-дослідницькі: спроможність здійснювати наукові дослідження, професійно спілкуватися іноземною мовою, ефективно шукати, аналізувати та обробляти багатоджерельну інформацію.

Самовдосконалення: здатність до безперервного навчання та швидкого опанування сучасних знань.

- Спеціальні (фахові) компетентності (СК 1–12):

Аналітико-прогностичні: здатність моделювати розвиток національних економік, оцінювати позиції глобальних фірм на світових ринках та прогнозувати кон'юнктурні зміни міжнародних ринків.

Стратегічно-управлінські: вміння приймати обґрунтовані рішення у сфері МЕН, визначати гео економічні стратегії країн з позицій національних інтересів та оцінювати виклики глобалізму.

Цифрові та інноваційні: здатність застосовувати інформаційні технології та науково-технічні досягнення для аналізу тенденцій «нової економіки».

Екологічно-регуляторні (Сталий розвиток): спроможність інтегрувати принципи корпоративної соціальної відповідальності, Цілі сталого розвитку та інструменти екологічного регулювання ЄС (зокрема Європейський зелений курс) у діяльність суб'єктів міжнародного бізнесу.

Після успішного завершення курсу здобувач вищої освіти продемонструє такі програмні результати навчання:

– *Аналітико-дослідницькі та технологічні навички* (ПРН 3, 5, 6, 14):

Здатність системно збирати, упорядковувати й аналізувати нормативно-правові акти, довідкові та аналітичні матеріали за допомогою спеціалізованого ПЗ;

Вміння оцінювати складність завдань планування, готувати якісні аналітичні звіти й презентувати результати власних досліджень у науковому просторі.

– *Комунікативна компетентність* (ПРН 1):

Володіння навичками ефективних ділових комунікацій на професійному та соціальному рівнях, включаючи усне й письмове спілкування іноземною мовою.

– *Економічне моделювання та прогнозування* (ПРН 2, 7, 8, 13):

Спроможність креативно й аргументовано приймати рішення на основі методологій міжнародних організацій;

Навички дослідження моделей розвитку національних економік, розробки адаптивних моделей мінімізації глобальних загроз та прогнозування кон'юнктури світових ринків.

– *Стратегічний менеджмент у сфері МЕВ* (ПРН 9, 10, 12):

Розуміння сучасних тенденцій «нової економіки» та науково-технологічного обміну;

Вміння здійснювати моніторинг ринкових позицій ТНК, визначати гео економічні стратегії країн та їхні регіональні пріоритети з урахуванням безпекової компоненти.

– *Сталий розвиток, кліматична політика та КСВ* (ПРН 11, 15–17):

Здатність імплементувати принципи соціальної відповідальності у діяльність суб'єктів МЕВ;

Навички розробки стратегій міжнародних природоохоронних проєктів, прогнозування змін у співробітництві під дією глобальної кліматичної політики та інтеграції екологічних стандартів ЄС у стратегії ЗЕД.

Випускова кваліфікаційна робота є кваліфікаційним документом, на підставі якого в процесі захисту екзаменаційна комісія (ЕК) визначає відповідність знань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини», його

здатність до самостійної роботи в галузі міжнародних економічних відносин.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА МЕТА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна магістерська робота являє собою комплексне наукове дослідження, що має внутрішню єдність і відображає хід і результати розробки обраної теми. Вона підводить загальні підсумки вивчення всіх дисциплін, що передбаченні навчальним планом підготовки магістра за спеціальністю «Економіка та міжнародні економічні відносини», проходження виробничої і переддипломної практики та самостійної науково-дослідницької роботи.

Кваліфікаційна робота має за **мету** закріплення здобутих знань з дисциплін відповідного ступеня вищої освіти, адаптація теоретичних моделей і практичного досвіду для вирішення конкретних завдань у сфері міжнародних економічних відносин.

Кваліфікаційна робота на має оглядово-дослідну орієнтацію і головними **завданнями щодо її написання є**:

- систематизація, закріплення, розширення та поглиблення теоретичних і практичних знань у широкому колі питань міжнародної економічної діяльності;
- подальший розвиток вмінь і навичок самостійної роботи студента над вирішенням конкретних економічних завдань в міжнародних економічних відносинах
- набуття досвіду аналізу міжнародної економічної діяльності вітчизняних та зарубіжних підприємств і організацій;
- планування, організація та обґрунтування ініціатив, рішень та заходів щодо удосконалення і поглиблення виробничо-господарських та міжнародних науково-технічних зв'язків;
- вирішення інших актуальних завдань у сфері міжнародного співробітництва.

Кваліфікаційна робота здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня повинна відповідати наступним **вимогам**:

- виявляти знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання міжнародних економічних відносин;
- демонструвати вміння відбирати, систематизувати та обробляти економічну інформацію відповідно до цілей дослідження;
- характеризуватися вмінням використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у теоретичній і прикладній частині дослідження;
- визначити основні напрямки щодо підвищення ефективності економічних рішень на макро- і мікрорівні;

- мати належне оформлення та всі необхідні супровідні документи;
- бути повністю завершеною і поданою на кафедру в строк, який відповідає графіку навчального процесу.

Завдання та принципи кваліфікаційної роботи мають чітко підпорядковуватись меті роботи і бути спрямованими на її послідовне досягнення. Мета кваліфікаційної роботи має адекватно відображатись у темі та висновках. Мета і завдання кваліфікаційної роботи не можуть бути визначені відокремлено від предмета та об'єкта дослідження. Об'єкт дослідження – це явище чи процес, що породжує проблемну ситуацію. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта і розглядається як його частина (див. п.3.2).

2. ПОСЛІДОВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Зазначимо, що кваліфікаційна робота здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня є заключним етапом науково-дослідної підготовки магістра зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» НУВГП, яка здійснюється послідовно та системно протягом всього терміну навчання.

Процес виконання й захисту кваліфікаційної роботи складається з наступних послідовних етапів:

1. Вибір теми й узгодження її з науковим керівником, подання відповідної заяви на ім'я завідувача випускаючої кафедри й затвердження теми.
2. Оформлення організаційних документів за зразками, наведеними у додатках.
3. Інформаційне дослідження за обраною темою, пошук та накопичення інформації, що стосується об'єкта дослідження, у традиційних бібліографічних системах та в мережі Інтернет.
4. Систематизація та економічний аналіз результатів інформаційного пошуку, включаючи гіпотези, теорії, сучасні парадигми економічного розвитку, термінологію, класифікації, нормативно-правові документи, економічні моделі, концепції та стратегії, статистичні дані та розрахунки, аргументи і факти, експертні, рейтингові оцінки тощо.
5. Узагальнення результатів власного аналітичного дослідження із застосуванням загальнонаукових, економіко-математичних та економіко-статистичних методів, формулювання науково-обґрунтованих висновків та рекомендацій.
6. Оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до чинних вимог.
7. Підготовка доповіді та презентаційних матеріалів для захисту.
8. Отримання відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу.

9. Попередній захист кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі та отримання дозволу на захист роботи в ЕК.

10. Отримання рецензії на кваліфікаційну роботу.

11. Захист кваліфікаційної роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи здобувачем розпочинається з вибору теми, яка узгоджується з керівником від випускаючої кафедри. Цей етап починається з вибору проблеми, яка формується у стислому вигляді як тема наукового дослідження. Основною вимогою при виборі досліджуваної проблеми та відповідно теми кваліфікаційної роботи є її актуальність, тобто важливість і необхідність вирішення.

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою міжнародних економічних відносин відповідно до затверджених програм вивчених дисциплін і відображає актуальну проблематику сучасного стану міжнародної економіки. Тематика щорічно переглядається та поновлюється. Орієнтовну тематику кваліфікаційних робіт наведено у додатку Н.

При виборі теми важливо враховувати наявність попередніх напрацювань з даної тематики при написанні курсових робіт та індивідуальних завдань, а також досвід виступів на наукових конференціях чи на семінарах.

Крім того, кваліфікаційні роботи можуть виконуватися за тематикою, яку замовляють державні установи, підприємства та організації, що уклали із НУВГП контракти на навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня або мають із ним договори співпраці та співдружності.

Таким чином, здобувачі аналізують всі критерії вибору проблеми і теми кваліфікаційної роботи, консультуються з викладачами кафедри, науковим керівником та завідувачем кафедри, після чого приймають остаточне виважене рішення.

Затвердження тем кваліфікаційних робіт відбувається на засіданні кафедри. Після прийняття остаточного рішення здобувачем і затвердження тематики роботи на засіданні кафедри видається наказ по університету щодо закріплення за ним теми кваліфікаційної роботи.

Завдання на кваліфікаційну роботу видається науковим керівником за формою, наведеною в додатку Б.

Завдання містить чітке формулювання теми кваліфікаційної роботи, перелік питань, що належать до розробки, вказуються дата видачі завдання і дата представлення завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру для попереднього захисту. Завдання підписується науковим керівником та здобувачем. Оформлений лист завдання з підписами включається до складу зброшурованої кваліфікаційної роботи.

Знайомство з опублікованою за темою роботи літературою починається з розробки ідеї, тобто задуму передбачуваного наукового дослідження, що, як уже зазначалося вище, знаходить своє вираження в темі й плані кваліфікаційної роботи.

Далі варто продумати порядок пошуку й приступити до складання списку літературних джерел з теми. Перегляду повинні бути піддані усі види джерел, зміст яких пов'язаний з темою дослідження. До них відносяться матеріали, опубліковані в різних вітчизняних і закордонних виданнях, документи, що не видаються (звіти підприємств та науково-технічних організацій, звіти про науково-дослідні роботи, дисертації, рукописи, матеріали закордонних компаній), офіційні матеріали.

Вивчення літератури за обраною темою потрібно починати із аналізу підручників та навчальних посібників, щоб одержати уявлення про основні складові обраної теми дослідження, а потім уже вести пошук нового матеріалу.

Вивчення наукової літератури бажано здійснювати за етапами:

- загальне ознайомлення з роботою у цілому за її змістом;
- швидкий перегляд усього змісту;
- читання в порядку послідовності розташування матеріалу;
- вибіркове читання тієї чи іншої частини роботи;
- виписки чи копіювання матеріалів, що представляють інтерес;
- критична оцінка записаного, його редагування і «чистовий» запис як фрагмент тексту майбутньої кваліфікаційної роботи.

При вивченні літератури за обраною темою використовується не вся викладена в ній інформація, а тільки та, яка має безпосереднє відношення до теми роботи і є найбільш цінною й корисною. Таким чином, критерієм оцінки прочитаного є можливість його практичного використання в кваліфікаційній роботі.

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

3.1. Структура кваліфікаційної магістерської роботи

Структура та зміст кваліфікаційної роботи визначаються насамперед обраною здобувачем, погодженою з керівником і затвердженою на кафедрі темою, глибиною її розкриття, наявністю допоміжного матеріалу (нових нормативних матеріалів, допоміжних розрахунків, прайс-листів, копій документів, що стосуються міжнародної діяльності тощо).

Кваліфікаційна робота повинна відповідати певним вимогам щодо викладення матеріалу:

- формулювання назви теми, розділів та підрозділів повинні бути чіткими, лаконічними і в той же час найбільш повно відображати сутність та зміст питань, що розглядаються;
- матеріал роботи необхідно викладати грамотно, доступним науковим стилем, він не повинен містити повторів та не бути перевантаженим цитатами;

- не допускається просте переписування матеріалів із літературних джерел, їх цитування без посилання;
- в тексті не повинно бути виразів типу: «я вважаю», «мені здається», «у нас прийнято», замість них рекомендуються вирази: «на думку автора», «вважається доцільним», «як свідчить проведений аналіз».

Типова структура кваліфікаційної роботи має стандартизований загальний вигляд і складається з наступних структурних елементів (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Структура кваліфікаційної магістерської роботи

Структурний елемент	Кількість сторінок	Примітка
1	2	5
Пояснювальна записка		
Титульний аркуш	1	Додаток А
Завдання на кваліфікаційну роботу	1	Додаток Б
Звіт який формується в сервісі Unplag (перша сторінка)	1	
Акт перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів	1	Додаток П
Реферат	1-2	Додаток В (українською та англійською мовами)
Зміст	1-2	Додаток Д
Перелік скорочень, умовних позначень та символів	1	У разі потреби
Вступ	2-3	Структура «Вступу»
Основна частина: РОЗДІЛ 1 (теоретичний) РОЗДІЛ 2 (аналітичний) РОЗДІЛ 3 (рекомендаційний)	25-30 30-35 25-30	Кожен з розділів складається з трьох підрозділів
Висновки до розділів	1-2	Мають підсумковий характер розділу
Висновки	3-4	Мають підсумковий характер роботи
Список використаних джерел	3-4	Додаток Е
Додатки	1-20	У разі необхідності
Супровідні документи		
Рецензія	+	Додаток Ж
Направлення з відгуком керівника	+	Заповнюється бланк, виданий деканатом

3.2. Вимоги до структурних частин кваліфікаційної роботи

До пояснювальної записки кваліфікаційної роботи включаються наступні

структурні частини.

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і виступає основним джерелом бібліографічної інформації, яка необхідна для обробки та ідентифікації документів, має містити назву затвердженої на кафедрі теми кваліфікаційної роботи, шифр групи, прізвище, ім'я та по-батькові студента, наукового керівника та рецензента. Титульна сторінка виконується за формою, наведеною у Додатку А.

Завдання на кваліфікаційну роботу – це документ, який визначає термін здачі студентом закінченої роботи, вихідні дані і перелік питань, які мають бути розроблені, а також календарний план виконання роботи. Бланк завдання повинен відповідати формі, наведеній у Додатку Б, містити підписи завідувача кафедри, наукового керівника та здобувача, заповнюється студентом після затвердження теми кваліфікаційної роботи.

Реферат – це документ, який призначений для першого ознайомлення з дипломною роботою і вміщує коротку інформацію, яка розкриває сутність і зміст роботи. Реферат виконується за формою, наведеною у Додатку В.

Зміст кваліфікаційної роботи містить назви всіх розділів і підрозділів із зазначенням номера сторінки, на якій розміщується їх початок. Назви розділів і параграфів у змісті та тексті мають бути однаковими. Титульний аркуш, завдання, реферат, перелік скорочень та сам зміст в зміст не включають. Нумерація сторінок проставляється зі змісту з урахуванням всіх попередніх – титульної, завдання, реферату, переліку скорочень, – що не нумеруються, тобто з п'ятої чи шостої сторінки (в залежності від наявності переліку скорочень). Зразок змісту наводиться у Додатку Д.

Вступ до кваліфікаційної роботи з'ясовує актуальність обраної теми, містить в собі коротку інформацію щодо розгляду окремих питань теми кваліфікаційної роботи українських та зарубіжних дослідників. У вступі викладається мета та завдання кваліфікаційної роботи; визначаються об'єкт та предмет кваліфікаційної роботи; методи, які використовувалися при написанні роботи; формулюються елементи наукової новизни; визначається практична значимість дослідження; наводиться апробація окремих результатів кваліфікаційної роботи; повідомляється у чому полягають теоретична значимість і прикладна цінність отриманих результатів.

Таким чином, вступ – дуже відповідальна частина роботи, оскільки він не тільки орієнтує на подальше розкриття теми, але й містить усі необхідні кваліфікаційні характеристики. Тому основні деталі вступу до кваліфікаційної роботи розглянемо більш докладно.

Актуальність кваліфікаційної роботи висвітлюється у вступі обсягом не більше однієї сторінки. Рекомендується така послідовність викладання цієї частини вступу: формулювання сутності проблемної ситуації, її значущість для національної та міжнародної економіки; значення розв'язання поставленої в дослідженні проблеми для подальшого розвитку відповідної галузі науки чи

виробництва; економічна, соціальна, наукова, технічна та екологічна значущість досліджень для економіки України, міжнародної економіки;

Щоб повідомити про стан розробки обраної теми кваліфікаційної роботи, складається короткий **огляд літератури з обраної проблеми**, мета якого довести, що саме ця соціально-економічна проблема ще не вирішена, або вирішена лише частково чи в іншому аспекті і тому потребує подальшого опрацювання.

Мета кваліфікаційної роботи – це той результат, на досягнення якого спрямоване наукове дослідження. Мета дослідження повинна бути пов'язана із темою кваліфікаційної роботи. При формулюванні мети не рекомендується вживати слова «вивчення...», «дослідження...», «аналіз...», «оцінка...» оскільки вони вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи реалізується через конкретні **завдання**, які не повинні формулюватись як глобальні, а мають деталізувати мету дослідження. Завдання можуть бути як теоретично-пошукові, так і прикладні. Формулювати завдання дослідження рекомендується у формі переліку конкретних засобів досягнення мети: «проаналізувати», «узагальнити», «визначити», «встановити», «обґрунтувати», «розробити» тощо. Перелік цих завдань необхідно робити якомога більш ретельно, оскільки опис їхнього рішення повинен скласти зміст підрозділів кваліфікаційної роботи.

Невід'ємною частиною вступу є визначення об'єкту та предмету дослідження. **Об'єкт дослідження** – це соціально-, фінансово- чи техніко-економічний процес або явище у сфері міжнародних економічних відносин, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення. **Предмет дослідження** міститься в межах об'єкта. Як категорії наукового процесу об'єкт і предмет досліджень співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті дослідження виділяється та його частина, що становить предмет дослідження, на який спрямовується основна увага студента. **Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи**. Об'єкт і предмет, мета і завдання дослідження та тема роботи перебувають у нерозривному зв'язку між собою і зумовлюють зміст магістерської роботи.

Обов'язковим елементом вступу кваліфікаційної роботи є також перелік **методів дослідження**, що слугують інструментом у добуванні фактичного матеріалу та його обробки і є необхідною умовою досягнення поставленої в роботі мети. Їх перелік необхідно робити не «взагалі», тобто відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу переконатись в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Вирішення поставлених у кваліфікаційній роботі завдань необхідно здійснювати з використанням наступних методів:

- загальнонаукові методи: аналогія, системний аналіз, формалізація;

- методи логічної абстракції: аналіз і синтез, індукція та дедукція;
- економіко-математичні методи: факторний, системно-структурного аналізу та ін.;
- методи економіко-статистичного аналізу: табличний, графічний, групування, класифікації та ін.;
- маркетингові методи: SWOT, матричний, спостереження, опитування;
- методи експертної діагностики: ранжування, порівняння, оцінювання;
- методи моделювання: математичний, економічний, організаційно-економічний.

У вступі дається характеристика основних джерел одержання інформації (офіційних, наукових, літературних, бібліографічних), а також вказуються методичні основи проведеного дослідження.

Вступ має закінчуватись **переліком структурних частин**, вказівкою про обсяг тексту роботи, кількість таблиць і рисунків, кількості використаних джерел та додатків.

Суттєву частину кваліфікаційної роботи становить **список використаних джерел**, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. При цьому враховують відповідність бібліографічного опису вимогам чинним стандартам з бібліотечної та видавничої справи. Використані джерела можна розміщувати одним з таких способів: у порядку появи посилань у тексті чи в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Загальна кількість використаних джерел залежить від змісту дослідження і складає, зазвичай, 70-80 джерел. У цей список не включаються ті роботи, на які нема посилань у тексті роботи і які не були використані, рекламні матеріали, прайс-листи тощо. Приклади оформлення списку використаних джерел наводяться у Додатку Е.

Додатки приводять у разі необхідності подати допоміжний матеріал, який сприяє кращому розумінню окремих частин магістерського дослідження. Ними можуть бути таблиці, блок-схеми, веб-сайти, інструкції, ілюстрації.

3.3. Зміст основної частини кваліфікаційної роботи

Зміст проведеного студентом дослідження розкриває основна частина кваліфікаційної роботи, яка складається із трьох розділів, підрозділів та висновків. У розділах основної частини кваліфікаційної роботи докладно викладається теоретична, аналітична і рекомендаційна частини й узагальнюються результати дослідження. Усі матеріали, що не є принципово важливими, виносяться в додатки.

Зміст розділів основної частини повинен відповідати темі кваліфікаційної роботи і цілком її розкривати. Ці розділи повинні показати уміння студента

стисло, логічно й аргументовано подавати матеріал, виклад і оформлення якого повинні відповідати вимогам, що висуваються до друкованих робіт.

Таким чином, основна частина кваліфікаційної роботи спрямована на детальне обґрунтування та аналіз аналітико-методичних положень, систематизованих у таблиці 3.2. Кваліфікаційне дослідження має науково-практичний характер і передбачає вивчення теоретичних засад глобальних економічних процесів, а також обґрунтування напрямів їх адаптації до стратегічних пріоритетів розвитку суб'єктів міжнародного бізнесу.

Таблиця 3.2

Зміст розділів основної частини кваліфікаційної магістерської роботи

Розділ основної частини	Зміст розділу
1	2
РОЗДІЛ 1	- аналітичний огляд літератури з теми кваліфікаційного дослідження; - теоретичні засади напрямів дослідження; - загальна методика дослідження
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2	- аналіз статистичних та аналітичних матеріалів, які визначають місце предмету дослідження в національній чи світовій економіці; - комплексний аналіз предмету дослідження, конкретних сфер його діяльності та середовища, що його оточує; - оцінка рівня відповідності показників економічної діяльності предмету дослідження середньостатистичним показникам в галузі, на рівні національної чи міжнародної економіки
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ 3	- узагальнення результатів дослідження; - визначення напрямів та шляхів, спрямованих на досягнення поставленої мети дослідження
Висновки до розділу 3	
ВИСНОВКИ	

Загальні вимоги до першого (теоретичного) розділу

У першому розділі викладаються основні теоретичні положення теми, проводиться аналіз існуючих різноманітних поглядів на ті чи інші аспекти досліджуваної тематики, виявляються проблеми, що потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані, визначаються дискусійні та невирішені аспекти теми, виходячи з рівня її розробленості в сучасній теорії міжнародних економічних відносин.

В теоретичному розділі необхідно розкрити сучасний стан наукової думки щодо проблем досліджуваної теми, проаналізувати різні теорії та погляди, зробити критичний огляд відповідних наукових джерел, у тому числі

зарубіжних, висловити й обґрунтувати своє ставлення, навести власний аналіз основних категорій і понять, сформулювати проблемні питання. У цій частині кваліфікаційної роботи студент висвітлює етапи розвитку наукових уявлень відносно проблеми, що розглядається. Критично аналізуючи наукові праці попередників, необхідно виокремити невирішені на сьогодні питання і обґрунтувати необхідність їх розв'язання, тобто обґрунтувати вибір напрямів наукового дослідження. Важливе місце в даному розділі посідає викладення методик аналізу визначених міжнародних проблем чи соціально-економічних процесів і явищ, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. Загальний обсяг цього розділу має бути у межах 25-30 сторінок.

Загальні вимоги до другого (аналітичного) розділу

У роботі над другим розділом студент має проявити й використати свої аналітичні та розрахункові компетенції. Він повинен ґрунтовно проаналізувати фактичний стан досліджуваної проблеми на матеріалах обраної організації (підприємства, науково-технічної організації, державної установи, галузі та інших об'єктів досліджень).

У цьому розділі слід виділити 3 підрозділи, що містять аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності предмета дослідження та середовища, що його оточує, статистичних та аналітичних матеріалів, які визначають рівень вирішення окремих аспектів досліджуваної проблеми. З цією метою слід використовувати дані державної й відомчої статистики, дані спеціальних економічних і соціологічних досліджень, особисті спостереження, узагальнення та прикладні напрацювання, зроблені під час проходження практики.

Розділ повинен бути максимально насиченим інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми). Наведені в цьому розділі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, блок-схеми, алгоритми, розрахункові моделі, які визначають сутність економічних процесів мають супроводжуватись відповідними поясненнями і, найголовніше, створювати об'єктивну базу для виявлення невикористаних резервів в діяльності предмету дослідження.

Особливу увагу при підготовці кваліфікаційної роботи студент повинен приділити групуванню і обробці зібраного фактичного матеріалу, його аналізу та узагальненню отриманих рекомендацій. Слід чітко розмежувати джерела походження використаної при аналізі інформації: що запозичене з літератури, що одержано з документів організації, а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо. На основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити вплив позитивних і негативних чинників, встановити причини недоліків, оцінити можливості підприємства, організації, галузі, національної економіки в цілому щодо підвищення ефективності та забезпечення розвитку тих чи інших напрямів міжнародної економічної діяльності.

Загальний обсяг цього розділу має бути у межах 30-35 сторінок.

Загальні вимоги до третього (рекомендаційного) розділу

Підготовка третього розділу кваліфікаційної роботи вимагає від здобувача найбільших творчих зусиль. Саме тут він має застосувати і довести свої креативні та інноваційні компетенції в галузі міжнародних економічних відносин.

Рекомендаційний розділ кваліфікаційної роботи носить конструктивний характер і присвячується розробці конкретних науково-практичних рекомендацій, пропозицій, бізнес-планів, стратегій, проєктів та програм (реструктуризації, реінжинірингу, оновлення, змін, санації тощо), методик та інших інновацій і має містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, визначеної у вступі. Ця частина кваліфікаційної роботи є на 100% самостійною розробкою студента і визначає науково-практичний результат дослідження. Запропоновані здобувачем удосконалення й інновації мають бути всебічно і, в першу чергу, економічно обґрунтовані з використанням сучасних підходів і методик. У разі значних обсягів економічних розрахунків необхідно використовувати сучасні комп'ютерні технології.

Загальний обсяг третього розділу має бути в межах 25-30 сторінок.

Кожен розділ магістерської роботи повинен завершуватися **висновками**, які узагальнюють отримані результати, встановлюють їхню важливість для загального контексту роботи та вказують на можливі напрямки подальших досліджень.

У **висновках** студент в порядку основних розділів викладає найважливіші наукові та практичні результати кваліфікаційної роботи. Висновки слід розділити на окремі пункти. У першому пункті висновків стисло описують стан економічної проблеми, що вивчається. У другому рекомендується розкрити методи, які були використані студентом при дослідженні наукової проблеми. В наступних пунктах чітко формулюється суть і значення розв'язаної проблеми, сутність конкретних результатів, їх новизна, наукова та практична цінність проведеного дослідження, рекомендації щодо використання отриманих результатів. У висновках рекомендується підкреслити, що мету дослідження досягнуто і всі намічені завдання вирішені.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ПЕРЕВІРКИ НА ПЛАГІАТ

4.1. Загальні вимоги

Вимоги до структури й оформлення кваліфікаційних робіт розроблено на базі ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»; Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Робота виконується в одному примірнику. Текст роботи повинен бути надрукованим на комп'ютері через **1,5 міжрядковий інтервал** до 40 рядків на сторінці з використанням шрифту **Times New Roman** текстового редактора Word, **розмір 14**.

Обсяг роботи має бути в межах 100 сторінок друкованого тексту, без врахування списку використаних джерел і додатків.

Сторінки роботи повинні мати поля: ліве – не менше 25 мм, верхнє та нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм. Шрифт повинен бути чітким, чорного кольору, з однаковою щільністю тексту.

Текст іноземною мовою, формули, умовні знаки повинні бути повністю надрукованими та чорного кольору (часткове друкування літер або цифр не допускається).

Виправлення після подання роботи на кафедру не допускаються. Робота, оформлена з порушенням вимог, до захисту не допускається.

Кваліфікаційна робота опрацьовується в тверду палітурку.

4.2. Побудова бібліографічного апарату роботи

Бібліографічний апарат у кваліфікаційній роботі - ключ до використаних студентом інформаційних джерел. Крім того, він певною мірою відбиває наукову етику і культуру навчально-наукової праці. Саме з нього можна зробити висновок про ступінь ознайомлення студента з актуальною сучасною та важливою ретроспективною інформацією з досліджуваної проблеми.

Бібліографічний апарат кваліфікаційної роботи включає:

А. Список використаних джерел, який являє собою упорядкований перелік бібліографічних описів використаних інформаційних джерел, на які студент посилається у тексті роботи;

Б. Цитування;

В. Бібліографічні посилання, які робить студент у вступі, основній частині і додатках до роботи на відповідні номери списку та сторінки першоджерел.

Список використаних джерел складається на основі результатів проведеного дослідження і відображає обсяг проаналізованих джерел та ступінь вивченості студентом досліджуваної теми, є «візитною картою» автора кваліфікаційної роботи, його професійним обличчям, свідчить про рівень володіння навичками роботи з науковою літературою та іншими інформаційними джерелами.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Оформляється згідно з ДСТУ 8302:2015 з урахуванням змін.

Типові приклади оформлення бібліографічного списку використаних джерел, який наводять у кваліфікаційній роботі, подано у додатку Е.

Кожний бібліографічний опис треба починати з нового рядка. Список джерел посилань розміщується на окремих аркушах після висновків. Список джерел повинен включати усі інформаційні джерела, які були використані при написанні остаточної редакції кваліфікаційної роботи.

Обов'язковий елемент кваліфікаційної роботи – звертання до цитат. Звертатись до них доцільно тільки у тих випадках, коли цитата дійсно містить потрібну аргументацію.

Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту, без перекручень думок автора;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами, що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладі думок автора і коректним щодо оцінювання його результатів, і робити відповідні посилання на джерело.

Щоб вказати джерела цитат, запозичень конкретних положень, формул, статистичних даних та деяких інших відомостей, а також щоб навести відомості про проаналізовані у тексті опубліковані праці, застосовують бібліографічні посилання.

Бібліографічні посилання на відповідні номери списку джерел посилань у тексті роботи слід давати у квадратних дужках, а також вказувати номер сторінки першоджерела, на якій розміщено ту інформацію, на яку посилається студент.

Приклад цитування:

«... найвигодніше вкладати наявні капітали у різноманітні активи, щоб уникнути фінансової скрути і не допустити виходу фінансових проблем з-під контролю [12, с. 27]».

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери. При цьому слід писати: «... у розділі 4 ...», «... дивись 2.1 ...», «... за 1.3.4 ...», «... відповідно до 2.3.1 ...», «... на рис. 1.3 ...», або «...на рисунку 1.3 ...», «... у таблиці 3.2 ...», або «... (див. табл. 3.2) ...», «...за формулою (3.1) ...», «... у рівняннях (1.23) - (1.-25) ...», «... у додатку Б ...». При цьому обраний варіант оформлення посилань має дотримуватись у всій кваліфікаційній роботі.

У тексті кваліфікаційної роботи повинні бути посилання на всі номери списку використаних джерел (один раз або й більше разів за потреби).

Випускна кваліфікаційна робота у списку використаних джерел має містити не менше 70 найменувань.

4.3. Оформлення заголовків

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» *не нумерують*, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки.

Заголовки структурних елементів роботи і заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів роботи слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділів не допускається.

Відстань між заголовками й текстом повинна складати 2 міжрядкові інтервали. Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Кожну структурну частину роботи необхідно починати з нової сторінки. Тобто з нової сторінки починаються ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ.

Підрозділи (параграфи) та висновки до розділів можуть починатися як з нової сторінки, так і на тій же сторінці, на якій закінчився попередній підрозділ. При цьому відстань між назвою підрозділу та попереднім текстом повинна бути 2 міжрядкових інтервали.

4.4. Нумерація сторінок і структурних частин

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака “№”.

Нумерація сторінок має бути наскрізною, тобто усі сторінки роботи, враховуючи ілюстрації, нумеруються від титульної до останньої сторінки без пропусків та повторів, а також доповнень. Першою сторінкою вважається титульний лист і на ній номер не проставляється. Сторінки з рефератом та бланком завдання також не нумеруються. Нумерація зі змісту роботи, у якому разом з назвою потрібно вказувати тільки початкову сторінку кожного розділу, параграфа, або іншої структурної частини роботи. Усі номери сторінок розміщуються у *правому верхньому куті сторінки* без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи, як зміст, вступ, висновки, список джерел посилань не мають порядкового номера, тобто не можна друкувати 1. ВСТУП

або 5. ВИСНОВКИ. Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ, після номера крапку не ставлять. Потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу крапка не ставиться, наприклад: 2.3 (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку іде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера крапка не ставиться, наприклад: 1.2 (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку іде заголовок пункту.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

4.5. Таблиці і примітки

У економічних дослідженнях для відображення кількісного і якісного стану явища, що вивчається, велике значення має правильне наведення цифрового матеріалу у табличній формі. На відміну від тексту, у таблицях слова і числа розташовуються у особливому порядку - вони організовані у вертикальні графи та горизонтальні рядки таким чином, що кожний елемент - це одночасно складова частина як рядка так і графи. Завдяки такому розміщенню між даними таблиці встановлюється взаємозв'язок, який є зрозумілим без додаткових пояснень. Таблиці мають бути уніфікованими, а цифрова інформація - достовірною.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Таблиця має розміщуватися уздовж сторінки, або поперек з відповідним поворотом її проти годинникової стрілки.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті кваліфікаційної роботи. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Назву слід розміщувати безпосередньо над таблицею посередині рядка. Таблиці позначають словом «Таблиця» в правому верхньому куті над заголовком таблиці. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці в межах цього розділу, між якими ставиться крапка. Крапку у кінці назви таблиці і після номера таблиці ставити не треба (Додаток К).

Наприклад:

Таблиця 2.3

Основні інструменти міжнародної підтримки євроінтеграційного курсу
України (2022–2026 рр.)

Якщо таблиця самостійно складена, або показники в ній самостійно розраховані, то після таблиці слід зробити наступне посилання: *) *Складено (або розраховано) за [посилання на джерело]*.

При перенесенні таблиці на наступну сторінку слово пишуть слова Продовження табл. і вказують номер таблиці, наприклад: Продовження табл. 1.2. При перенесенні таблиці на наступній сторінці повторюють її вихідні дані («шапку»).

Після кожної таблиці повинен бути аналіз наведених у ній даних.

Назви граф пишуть з великої літери, а підзаголовки, якщо вони граматично пов'язані з назвою - з малої, в інших випадках - з великої.

У графах таблиць неможливо залишати вільні місця: якщо дані відсутні, слід ставити тире або помічати словом «дані відсутні». Якщо табличні колонки заповнені текстом, крапка наприкінці не ставиться. Числові величини в одній графі повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Коли усі параметри, що розміщуються у таблиці, мають однакову розмірність, то позначення одиниці виміру розміщують над таблицею. Якщо параметри мають різну розмірність, то позначення одиниці виміру подають у заголовку до кожної графи.

Якщо таблиця займає цілу сторінку і немає місця для тексту, то вона виноситься у додатки.

4.6. Оформлення ілюстрацій

Кількість ілюстрацій, які подаються у роботі, визначається їх змістом і повинна бути достатньою для того, щоб надати тексту роботи наочності та конкретності. Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у кваліфікаційній роботі. У кінці кожної ілюстрації вказується джерело, на основі якого вона складена. Якщо ілюстрації створені не автором, то при їх поданні необхідно дотримуватись вимог чинного законодавства про авторські права – вказувати джерело інформації.

Ілюстрації мають мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За потреби під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст).

Ілюстрація позначається словом «Рис.», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад, «Рис. 3.1 Функціональний зв'язок зовнішньоекономічного відділу з іншими підрозділами » (Додаток Л).

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації,

відокремлених крапкою, наприклад, рисунок 3.2 - другий рисунок третього розділу.

4.7. Подання формул

Для подання формул доцільно використовувати редактор MS Equation.

Формули нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери пишуть біля правого поля аркуша на рівні нижнього рядка формули, до якої він належить, в круглих дужках, наприклад: «(2.1)» - перша формула другого розділу. При посиланні у тексті на формулу необхідно вказати її повний номер в дужках, наприклад, «у формулі (2.4)». Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Наприклад:

$$GDP = C + I + E, \quad (3.1)$$

де *GDP* – валовий внутрішній продукт;

C – кінцеве споживання;

I – інвестиції (валове нагромадження основних фондів, приріст запасів матеріальних обігових коштів, чисте придбання цінностей);

E – чистий експорт.

Після кожної наведеної формули вказується джерело, з якого вона взята, із зазначенням конкретної сторінки.

4.8. Оформлення додатків

Додатки оформляються як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку посилань у тексті роботи. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої по центру відносно тексту сторінки. З правої сторони рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово Додаток... і велика літера української абетки, наприклад Додаток А, Додаток Б. Додатки слід позначати послідовно відповідно до букв алфавіту, за винятком букв Г, І, Є, І, Ї, О, Ч, Ї. Якщо в роботі є лише один додаток, то він позначається як додаток А. У кінці кожного з додатків необхідно вказати джерело, на основі якого він складений із зазначенням конкретної сторінки.

Текст кожного додатка може поділятися на розділи та підрозділи, які нумеруються у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад А.2 - другий розділ додатка А. Ілюстрації, таблиці і формули у додатках нумеруються у межах

кожного додатка, наприклад рис. А.1 - перший рисунок додатка А; формула (В.1) - перша формула додатка В.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші цієї частини (книги) під її назвою друкують великими буквами слово ДОДАТКИ.

4.8. Оформлення презентаційних матеріалів

При підготовці кваліфікаційної роботи до захисту студент повинен розробити презентаційні матеріали – роздаткові матеріали та слайди, що супроводжуватимуть доповідь студента, виконані за допомогою Microsoft Office PowerPoint. Кількість слайдів визначається у відповідності з регламентом виступу студента з допомогою наукового керівника. Обов'язково відобразити таку інформацію:

1 (перший) слайд – назва роботи, ПІБ здобувача, наукового керівника, рецензента;

2 (другий) слайд – мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження;

3-6 слайди – згруповані таблиці з основними показниками, які характеризують стан та тенденції розвитку об'єкта;

7-10 слайди – рисунки: діаграми, графіки, які відображають наочно зміни того чи іншого процесу;

11-14 слайди – обґрунтування пропозицій, спрямованих на досягнення мети;

15-16 слайди – висновки.

Не допускається винесення на слайди інформації, яка не міститься у кваліфікаційній роботі! Слайди мають бути пронумеровані, а в тексті доповіді необхідно посилатися на номер слайду. Допускається при створенні презентації використання анімаційних ефектів, але таким чином, щоб це не заважало сприйняттю основної інформації.

За аналогічними вимогами оформлюється роздатковий матеріал для членів Екзаменаційної комісії (по кількості членів комісії). Роздатковий матеріал має відображати основні розділи роботи, складатися з 12-15 сторінок формату А4. На титульній сторінці надрукованого варіанту ілюстративного роздаткового матеріалу підписується автор та науковий керівник (Додаток М).

Доповідь повинна відображати мету дослідження, його основні положення, наукову та практичну цінність, основні результати, висновки та пропозиції і починатися словами:

«Шановний голово, шановні члени екзаменаційної комісії, шановні присутні! Вашій увазі пропонується стислий виклад змісту кваліфікаційної роботи, виконаної на тему (назва кваліфікаційної роботи)».

Текст доповіді має розкривати сутність, теоретичне та практичне значення проведеної роботи й базуватись на результатах наукових досліджень.

Завершальні слова доповіді: « *Доповідь закінчено. Дякую за увагу*».

Виступ має тривати не більше 10 хв.

Автор кваліфікаційної роботи повинен отримати на неї письмовий відгук наукового керівника та рецензію від професора або доцента кафедри або провідного спеціаліста чи працівника установи, департаменту міністерства чи науково-педагогічного працівника ЗВО який має науковий ступінь доктора чи кандидата наук. Приблизний зміст рецензії приведено в додатку Ж. Відгук наукового керівника з оцінкою за 100-бальною шкалою має бути в направленні на захист, яке видається в деканаті.

Особливу увагу в рецензії слід звернути на актуальність теми; вміння логічно-послідовно викладати матеріал та застосовувати теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань; наявність у роботі особистих рекомендацій, їх новизна, перспективність, практична цінність; достовірність результатів і обґрунтованість висновків; стиль викладу та оформлення роботи; недоліки роботи. Рецензент оцінює роботу за 100-бальною шкалою.

4.9. Дотримання правил академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися Положення про академічну доброчесність у Національному університеті водного господарства та природокористування (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>) Докладні відомості про Академічну доброчесність можна знайти на офіційному сайті університету <https://nuwm.edu.ua/nuwm/yakist-osvity/akademichnadobrochesnist/>.

Магістерська робота є завершальною кваліфікаційною роботою, яка слугує формою офіційної атестації здобувачів вищої освіти, які завершують вищу освіту. Ця робота спрямована на контроль набутих здобувачем вищої освіти ключових навичок та компетентностей, необхідних для виконання майбутніх професійних обов'язків. Важливо, щоб магістерська робота відображала особисті досягнення автора та не містила плагіату. Згідно із законом України «Про вищу освіту», академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

В університеті діє онлайн-сервіс пошуку плагіату **StrikePlagiarism** який перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті чи внутрішньої бази документів НУВГП. Відповідно до *Порядку перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на відсутність академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування* (<https://ep3.nuwm.edu.ua/32648/>), **студенти:**

- заповнюють і підписують заяву щодо самостійності виконання кваліфікаційної роботи (додаток О). Цією заявою підтверджується факт відсутності в роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, й інформованість про можливі санкції у випадку виявлення плагіату. Відмова у заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою не допуск студента до захисту випускної кваліфікаційної роботи;

- завантажують кваліфікаційну роботу перед отриманням допуску випускаючої кафедри до захисту в систему Moodle для експертизи сервісом StrikePlagiarism, дотримуючись наступного порядку у назві роботи: **рік_код спеціальності_ назва роботи (транслітерацією)_ПІБ студента (транслітерацією)_ПІБ керівника (транслітерацією)**. Робота повинна бути представлена в одному із форматів: *.doc (Word 97 – Word 2003), *.docx (Word 2007 – Word 2016). Текст роботи вводиться повністю, починаючи з титульного аркуша (без додатків);

- несуть відповідальність за:

- неподання або несвоєчасне подання своєї кваліфікаційної роботи для перевірки у систему MOODLE із застосуванням сервісу StrikePlagiarism у порядку, визначеному даним Положенням;

- недотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;

- порушення загальноприйнятих правил цитування та посилань на використані інформаційні джерела. В цих випадках робота спрямовується на доопрацювання та повторну перевірку. За повторне порушення робота відхиляється, а здобувачу призначається нова дата захисту.

Запобігання проявів плагіату у кваліфікаційних роботах здійснюється шляхом:

- створення умов для самостійної перевірки робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти на плагіат;

- виявлення текстових збігів через систему Moodle за допомогою сервісу StrikePlagiarism (з метою запобігання внутрішнього плагіату);

- притягненням до відповідальності за плагіат.

Якщо наявність текстових збігів кваліфікаційної магістерської роботи не перевищує прийнятого випусковою кафедрою відсотка, то вона може бути допущена до рецензування та подальшого захисту. У разі перевищення встановленого відсотка текстових збігів кваліфікаційна робота потребує доопрацювання та повторної перевірки. За повторне порушення робота відхиляється, а здобувачу призначається нова дата захисту. Остаточне рішення про допуск до захисту кваліфікаційної роботи приймає екзаменаційна комісія із захисту магістерських робіт.

Після проходження перевірки кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти на плагіат друкується перша сторінка звіту, який формується в сервісі StrikePlagiarism автоматично, та на його підставі науковий керівник складає Акт перевірки (додаток П). Ці документи вкладаються в роботу (після бланку завдання на випускову кваліфікаційну роботу) перед її здачею на рецензію. Наявність Акту у кваліфікаційній роботі перевіряється секретарем екзаменаційної комісії із захисту випускних кваліфікаційних робіт до початку їх публічного захисту.

5. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

За графіком, затвердженим випусковою кафедрою (за 15-20 днів, що передують засіданню ЕК по захисту кваліфікаційних робіт), відбувається попередній захист роботи в комісії, яка складається з викладачів випускаючої кафедри. Студент повинен представити роботу в незброшурованому вигляді. На кафедрі розглядається якість написання й оформлення, обговорюється науковий рівень роботи та робиться висновок про ступінь підготовки студента.

Робота, що подана на попередній захист, може бути визнаною такою, що відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти У разі, коли робота за змістом, обсягом та оформленням не відповідає вимогам, вона повертається здобувачу на доопрацювання. Після усунення недоліків, здобувач повинен пройти попередній захист повторно.

До захисту кваліфікаційних робіт наказом ректора НУВГП допускаються здобувачі, які повністю виконали навчальний план, пройшли повний курс теоретичної та практичної підготовки, відпрацювали всі необхідні комплексні кваліфікаційні завдання та отримали рекомендацію кафедри за результатами попереднього захисту.

До захисту здобувач готує стислу доповідь, в якій слід коротко викласти основні результати дослідження. Текст доповіді узгоджується з керівником роботи. Доповідь поряд з мультимедійним супроводом має важливе значення для успішного захисту. Обсяг доповіді – 4-5 сторінок тексту, шрифт - 14, інтервал - 1,5, що відповідає 10 хвилинам тривалості доповіді (з середнім темпом розмови). Доповідь - це документ студента, який державній комісії не представляється, і може мати вигляд рукопису. Структура доповіді: актуальність і мета роботи; об'єкт і предмет дослідження; практична значущість; основні результати дослідження; творчі розробки автора; практична значущість отриманих результатів; пропозиції та рекомендації, оцінка їх ефективності.

Доповідь супроводжується посиланнями на рисунки, таблиці, формули, які наведені в мультимедійному супроводі роботи. Таким чином, головне

завдання доповіді - стисло показати найважливіші результати кваліфікаційної роботи і зуміти якісно презентувати їх членам ЕК.

Захист роботи є останнім етапом підготовки здобувача в НУВГП. Повністю підготовлена робота з письмовим відгуком наукового керівника, рецензіями, висновком завідувача кафедри подається для попереднього вивчення в ЕК не пізніше, ніж за 3-4 дні до захисту. Захист роботи проводиться на відкритому засіданні ЕК.

Захист кваліфікаційної роботи починається з того, що секретар ЕК повідомляє про захист роботи, вказуючи її назву, прізвище, ім'я і по батькові автора, а також доповідає про наявність необхідних у справі документів. Потім слово для викладення основних результатів наукового дослідження надається самому здобувачу. Свій виступ він буде на основі заздалегідь підготовлених тезах доповіді, покликаної показати його високий рівень теоретичної підготовки, ерудицію і здатність доступно представити основні наукові результати проведеного дослідження. По завершенню доповіді оголошується відгук наукового керівника й рецензія. Студенту надається можливість відповісти на зауваження, зроблені у відгуку й рецензії, дати роз'яснення стосовно зазначених недоліків.

Рішення щодо присвоєння здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти приймається на закритому засіданні ЕК. До уваги приймаються оцінка кваліфікаційної роботи, зміст доповіді та відповіді на поставлені питання, відгук наукового керівника та рецензента. Засідання ЕК проводиться у день захисту і оформляється протоколом, до якого вносяться відповідні оцінки за захист кваліфікаційної роботи, фіксуються запитання членів ЕК і всіх присутніх на захисті, особисті думки членів комісії, зазначається одержаний освітній ступінь вищої освіти та назва державного документа диплома про освіту, який буде виданий випускнику. Цей протокол підписують голова і члени ЕК, які брали участь у засіданні. Після захисту кваліфікаційна робота передається здобувачами на зберігання в архів університету.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється за такими критеріями:

- обґрунтування актуальності теми кваліфікаційної роботи;
- глибина розкриття теми, відповідність змісту кваліфікаційної роботи затвердженій тематиці, логіка викладеного матеріалу;
- якість економіко-математичного та логічного обґрунтування;
- узагальнення одержаних у результаті проведених досліджень матеріалів і обґрунтування запропонованих рекомендацій;
- творче мислення і творчий підхід до вирішення виявлених у ході

дослідження проблем;

– вміння грамотно, логічно, обґрунтовано, вільно викладати свої міркування.

Для оцінювання кваліфікаційної роботи в університеті застосовується 100-бальна шкала. Отримана студентом підсумкова оцінка у балах одночасно фіксується у протоколі засідання ЕК у 4-бальній шкалі («відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно»).

Основні умови одержання оцінки:

90–100 балів (Відмінно)

Робота демонструє глибокі теоретичні знання світогосподарських процесів та креативність у вирішенні складних задач. Проведено комплексний компаративний аналіз глобальних ринків чи ТНК із використанням сучасного спеціалізованого ПЗ та економетричного моделювання. Сформовано високоякісні прикладні рекомендації, що успішно інтегрують екологічні стандарти ЄС чи принципи Європейського зеленого курсу в стратегії ЗЕД. Здобувач бездоганно володіє матеріалом, вільно здійснює наукову комунікацію (зокрема іноземною мовою) та вичерпно відповідає на всі запитання. Повністю дотримано вимоги академічної доброчесності.

74–89 балів (Добре)

Студент системно виклав теоретичні засади МЕВ, проте узагальненням дещо бракує самостійної наукової новизни. Статистичний та нормативно-правовий аналіз виконано на належному рівні, базова інформація упорядкована, але аналітичні висновки мають переважно описовий характер. Запропоновані моделі або стратегії розвитку об'єкта дослідження є реалістичними, проте недостатньо прораховано їхній синергетичний ефект чи зв'язок із Цілями сталого розвитку. Доповідь логічна, презентація якісна, але під час відповідей на запитання комісії здобувач припустився незначних неточностей або продемонстрував певну невпевненість.

60–73 балів (Задовільно)

Робота має переважно компілятивний (оглядовий) характер. Логіка дослідження слабка, але основні вимоги ОПП виконано. Збір статистичних даних є поверхневим, аналіз діяльності ТНК або геоeкономічних стратегій країн виконано без використання сучасного математичного/програмного інструментарію. Рекомендації мають загальний шаблонний характер, вимоги екологічного регулювання чи сталого розвитку згадані формально. Присутні поодинокі порушення вимог нормоконтролю (оформлення). Здобувач відчуває труднощі під час презентації результатів, на запитання членів ЕК відповідає невпевнено, розмито або не по суті.

1–59 балів (Незадовільно)

Робота не відповідає вимогам другого (магістерського) рівня вищої освіти. Повністю відсутня аналітична або рекомендаційна складова; виявлено суттєві ознаки академічного плагіату (фальсифікація даних, відсутність посилань).

Здобувач не з'явився на захист без поважних причин або виявив повне незнання предмета дослідження, неспроможність відповісти на елементарні професійні запитання. Робота направляється на доопрацювання або повторний захист.

Випускник, який на захисті кваліфікаційної роботи отримує незадовільну оцінку, відрховується з навчального закладу. Йому видається довідка про прослухані навчальні дисципліни. До повторного захисту кваліфікаційної роботи він за клопотанням випускової кафедри може бути допущений ректором протягом трьох років після закінчення навчання.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, Л. П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2017. 612 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
3. Кушнір Н. О., Заяць О. І. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.
4. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. П. А. Фісуненка. Дніпро : Арт-Прес, 2023. 400 с.
5. Герасимчук В. Г., Войтко С. В., Серебренніков Б. С., Сакалош Т. В. Міжнародна економіка : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 532 с.
6. Міжнародна економіка. Практикум : навчальний посібник. [Електронний ресурс] / К. Ю. Величко, Г. А. Баламут. Х. : ДБТУ, 2023.
7. Гуткевич С. О., Корінько М. Д., Сафонов Ю. М. Міжнародна економіка : підруч. / 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.
8. Міжнародний бізнес в умовах глобальної невизначеності : підручник : у 2 ч. Ч. 2 / Мазаракі А. А., Дугінець Г. В., Калюжна Н. Г. та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Державний торговельно-економічний університет, 2023. 328 с.
9. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. International Economics: Theory and Policy. 12th ed. Harlow : Pearson, 2023.
10. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.

11. Положення про академічну доброчесність у Національному університеті водного господарства та природокористування. Рівне : НУВГП. <https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>

Допоміжна література

1. Лютак О. М., Баула О. В., Галазюк Н. М., Зелінська О. М., Корольчук Л. В., Кравчук П. Я., Урбан О. А., Полянська Т. О. Міжнародні економічні відносини та світова політика. Частина 1 : навчальний посібник. Луцьк : Волиньполіграф, 2022. 324 с.
2. Григор'єв Г. С. Міжнародна економіка : практикум. Київ : НаУКМА, 2024. 145 с.
3. Світова економіка : підручник / за ред. О. А. Довгаль. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 532 с.
4. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. О. А. Довгаль. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с.
5. Creswell J. W., Creswell J. D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2023.
6. Pozniakovska N., Nikytenko D., Tyvonchuk O. Transformation of non-financial reporting on the path to sustainable development of society. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2025. Vol. 11, No. 2. P. 47–56. DOI: 10.30525/2256-0742/2025-11-2-47-56.
7. Varnalii Z., Kulyk P., Nikytenko D., Cheberyako O., Hurochkina V. Circular economy implementation as a strengthening factor in the economic security of Ukraine during the post-war period. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2023. Vol. 1126. Article 012006. DOI: 10.1088/1755-1315/1126/1/012006.
8. Hurochkina V., Varnalii Z., Kulyk P., Cheberyako O., Nikytenko D. The Convergence of Artificial Intelligence with the Circular Economy. *Data-Centric Business and Applications*. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies. Cham : Springer, 2026. Vol. 272. DOI: 10.1007/978-3-032-06608-4_2.
9. Hurochkina V., Nikytenko D. et al. Global Recycling Benchmarks: Lessons from Germany, Korea, Japan for Eastern Europe. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2025. Vol. 1576. Article 012012. DOI: 10.1088/1755-1315/1576/1/012012.
10. Pasko O., Zhang L., Bezverkhyi K., Nikytenko D., Khromushyna L. Does external assurance on CSR reporting contribute to its higher quality? Empirical evidence from China. *Investment Management and Financial Innovations*. 2021. Vol. 18, Issue 4. P. 309–325. DOI: 10.21511/imfi.18(4).2021.26.
11. Savina N., Kovshun N., Zhemba A., Ventsuryk A., Kliukha O. Peculiarities of financing investment infrastructure projects in Ukraine. *MATEC Web of*

- Conferences*. 2021. Vol. 339. Article 01016. DOI: 10.1051/mateconf/202133901016.
12. Andriushchenko K., Rudyk V., Riabchenko O., Kachynska M., Marynenko N., Shergina L., Kovtun V., Tepluk M., Zhemba A., Kuchai O. Processes of managing information infrastructure of a digital enterprise in the framework of the «Industry 4.0» concept. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. Vol. 1, No. 3(97). P. 60–72. DOI: 10.15587/1729-4061.2019.157765.
13. Жемба А. Й., Шергіна Л. А. Інституційно-фінансові механізми формування екологічної стратегії в контексті зеленої трансформації світової економіки. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економічні науки»*. 2025. Вип. 4(112). С. 98–115.
14. Якимчук Т. І., Жемба А. Й., Красовська Ю. В. Розвиток сфери телекомунікаційних послуг як складова глобалізаційного процесу в міжнародному бізнесі. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економічні науки»*. 2023. Вип. 2(102). С. 417–426.
15. Адамчук Т. Л., Жемба А. Й., Красовська Ю. В. Глобальні проблеми і суперечності цифрової трансформації суспільства. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економічні науки»*. 2023. Вип. 3(103). С. 3–12.
16. Koval V., Lomachynska I., Udovychenko I., Maslennikov Y., Nesenenko P., Sribna Y. Business Model Analysis in Strategic Innovation Management and Intellectual Property Commercialization. *Administrative Sciences*. 2026. Vol. 16, Issue 1. Article 51. DOI: 10.3390/admsci16010051.
17. Koval V., Sribna Y., Brednyova V., Kosharska L., Halushchak M., Kopacz M. An analysis of the economic and technological potential of solar-driven generation in renewable energy development. *Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal*. 2024. Vol. 27, Issue 1. P. 157–172. DOI: 10.33223/epj/184181.
18. Sribna Ye., Shmatko N., Kustrich L., Parhomenko L., Neboha T., Lytvynenko A., Lytvynenko E. Environmental and social responsibility management in international entrepreneurship in EU countries. *E3S Web of Conferences*. 2023. Vol. 408. Article 01024. DOI: 10.1051/e3sconf/202340801024.
19. Koval V., Sribna Y., Kaczmarzewski S., Shapovalova A., Stupnytskyi V. Regulatory policy of renewable energy sources in the European national economies. *Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal*. 2021. Vol. 24, Issue 3. P. 61–78. DOI: 10.33223/epj/141990.
20. Sribna Y. V., Stupnytskyi V. V. Economic and mathematical models of logistics continuity under conditions of instability. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економічні науки»*. 2025. № 4(112). С. 548–557.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main>
2. Міністерство освіти і науки України. Офіційний сайт. URL: <https://mon.gov.ua/>
3. Національна академія наук України. Офіційний сайт. URL: <https://www.nas.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <https://www.nbuv.gov.ua>
5. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти URL: <https://naqa.gov.ua>
6. Пошукова система Web of science URL: https://apps.webofknowledge.com/WOS_GeneralSearch_input.do?product=WOS&se
7. Пошукова система Scopus URL: <https://www.scopus.com/sources?zone=TopNavBar&origin=searchauthorfreelookup>
8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
9. Національний банк України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua/>
10. Організація безпеки та співробітництва в Європі: офіційний вебсайт. URL: <http://www.osce.org/>
11. Український промисловий портал, інформаційна інфраструктура інноваційного бізнесу: веб-сайт. URL: <http://www.ukrindustrial.com/>
12. Урядовий портал Кабінету Міністрів України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
13. Національний фонд досліджень України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nrfu.org.ua>
14. The International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Home>
15. The United Nations. URL: <https://www.un.org/en>
16. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>
17. The United Nations Conference on Trade and Development. URL: <https://unctad.org/>
18. The World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org/>
19. The European Union. URL: https://european-union.europa.eu/index_en
20. Державна служба статистики України : офіційний вебсайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
21. Міністерство фінансів України : офіційний вебсайт. URL: <https://mof.gov.ua/>
22. Державна митна служба України : офіційний вебсайт. URL: <https://customs.gov.ua/>

23. Національний репозитарій академічних текстів : офіційний вебсайт. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/>
24. Google Scholar : пошукова система наукової літератури. URL: <https://scholar.google.com/>
25. ORCID : міжнародний реєстр ідентифікаторів науковців. URL: <https://orcid.org/>
26. Crossref : реєстр цифрових ідентифікаторів DOI. URL: <https://www.crossref.org/>
27. Directory of Open Access Journals : міжнародний каталог журналів відкритого доступу. URL: <https://doaj.org/>
28. World Bank Open Data : база відкритих даних Світового банку. URL: <https://data.worldbank.org/>
29. IMF Data Portal : статистичний портал Міжнародного валютного фонду. URL: <https://data.imf.org/>
30. OECD Data : статистичний портал Організації економічного співробітництва та розвитку. URL: <https://www.oecd.org/en/data.html>
31. OECD Data Explorer : база статистичних даних ОЕСР. URL: <https://data-explorer.oecd.org/>
32. Eurostat Database : статистична база Європейського Союзу. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
33. UN Comtrade Database : база статистики міжнародної торгівлі ООН. URL: <https://comtrade.un.org/>
34. International Trade Centre. Trade Map : база даних міжнародної торгівлі. URL: <https://www.trademap.org/>
35. World Trade Organization. WTO Stats : статистична база Світової організації торгівлі. URL: <https://stats.wto.org/>
36. United Nations Trade and Development. UNCTADstat : статистичний портал ЮНКТАД. URL: <https://unctadstat.unctad.org/>
37. World Intellectual Property Organization. Global Innovation Index : аналітичний ресурс з оцінювання інноваційного розвитку країн. URL: <https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index>
38. European Bank for Reconstruction and Development : офіційний вебсайт. URL: <https://www.ebrd.com/>
39. European Commission. Access2Markets : портал Європейської Комісії щодо умов торгівлі з ЄС. URL: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/>
40. European Commission. Data : офіційний портал відкритих даних Європейського Союзу. URL: <https://data.europa.eu/Our World in Data> : відкрита база даних і візуалізацій із глобального розвитку, економіки, демографії, енергетики та довкілля. URL: <https://ourworldindata.org/>
41. Офіційний сайт Римського клубу. URL: <http://www.clubofrome.org/eng/home>.
12. Освітні платформи: Coursera. URL: <https://www.coursera.org>

- Local Economic Development
 - Understanding economic policymaking
 - Economics of Transition and Emerging Markets
 - African development – from the past to the present
 - The Korean Economic Development
- edX (<https://www.edx.org>): Political Economy and Economic Development

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної магістерської роботи
здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня освітньої
програми «Міжнародні економічні відносини»
спеціальності С1 "Економіка та міжнародні економічні відносини"
на тему:

«_____»

Виконав: студент __ курсу, групи ____
ОПП «Міжнародні економічні відносини»

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

Рівне - 2026

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут: Економіки та менеджменту
Кафедра: Економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Освітній ступінь: Другий (магістерський)
Спеціальність (напрямок підготовки): СІ "Економіка та міжнародні економічні відносини"

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
економіки підприємства і
міжнародного бізнесу

”__” _____ 20 __ р.

**ЗАВДАННЯ
ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЕКТУ) СТУДЕНТА**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: _____

Керівник роботи: _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено наказом університету від „__” __ 20 __ р. № __

2. Строк подання студентом закінченої роботи: _____

3. Вихідні дані до роботи: _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

5. Перелік графічного
матеріалу:

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали і посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання: _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи (проекту) _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зразок оформлення реферату

РЕФЕРАТ

Робота містить ____ сторінок, ____ таблиць, ____ рисунків, список використаних джерел – ____ найменувань, ____ додатків.

Назва кваліфікаційної магістерської роботи

Об'єктом дослідження є Предметом дослідження є

Мета роботи -

Ключові слова:

За результатами дослідження сформульовані (обґрунтовані, розроблені)

Одержані результати можуть бути використані

ABSTRACT

The work contains pages ____, ____, tables ____, figures ____ REFERENCES - items ____,
____ applications.

Title of the thesis

Object is The object of the study is

Purpose -

Key words:

The study defined (grounded developed)

The obtained results can be used

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ.....	10
1.1 Назва підрозділу.....	10
1.2 Назва підрозділу	18
1.3 Назва підрозділу.....	23
ВИСНОВКИ ДО 1 РОЗДІЛУ	26
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	27
2.1 Назва підрозділу.....	27
2.2 Назва підрозділу.....	38
2.3 Назва підрозділу.....	40
ВИСНОВКИ ДО 2 РОЗДІЛУ	52
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	53
3.1 Назва підрозділу.....	53
3.2 Назва підрозділу.....	64
3.3 Назва підрозділу.....	74
ВИСНОВКИ ДО 3 РОЗДІЛУ.....	86
ВИСНОВКИ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90
ДОДАТКИ.....	95

**Зразок оформлення бібліографічного опису
(ДСТУ 8302:2015 з урахуванням змін):**

*Зразок оформлення бібліографічного опису
(ДСТУ 8302:2015 з урахуванням змін):*

одного автора:

Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн: курс лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 145с.

Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.

двох (трьох) авторів:

Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: навч. осіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308с.

чотирьох і більше авторів:

Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84с.

Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 2008. 124с.

статті з продовжувючих та періодичних видань:

Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148.с. 31–34.

матеріалів конференцій (тези, доповіді):

Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльноправовий аналіз. Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017.с. 133–136.

періодичного видання (журналу, газети):

Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. Право України. 2017. № 5.с. 71–79.

Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.

довідкове видання:

Кучеренко І. М. Право державної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю.С. Шемшученко. Київ, 2007.с. 673.

електронні ресурси:

Влада очима історії: фотовиставка. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&> (дата звернення: 15.05.2022).

Ілляшенко М., Шипуліна Ю.с. Товарна інноваційна політика: підручник.

Суми: Університетська книга, 2007. 281с. URL: <ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf> (дата звернення: 10.05. 2022)

законодавчі та нормативні документи:

Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96с. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.

Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки: Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35).с. 10.

бібліографічні показники:

Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. показч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.

без автора:

Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред.:с. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса: ОНУ, 2015. 306с.

Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ: ЦУЛ, 2017. 176с.

сторінки з веб-сайтів:

Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя: вебсайт. URL: <http://www.eco-live.com.ua> (дата звернення: 01.05.2022).

РЕЦЕНЗІЯ

**на кваліфікаційну магістерську роботу здобувача вищої освіти другого
(магістерського) рівня ННІЕМ НУВГП**

(прізвище, ініціали)

На тему _____

(назва теми)

1. Актуальність теми

2. Наукова новизна

3. Якість проведення аналізу проблеми

4. Практична цінність висновків і рекомендацій

5. Наявність недоліків

6. Загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота в цілому заслуговує оцінки _____ (вказати в балах)

РЕЦЕНЗЕНТ

Посада

Печатка підприємства

_____ підпис

_____ ПІБ

«_____» _____ 20__ р.

Зразок оформлення сторінки тексту

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ДИНАМІКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ

2.1. Етапи інституційної еволюції взаємовідносин України та ЄС

Аналіз еволюції відносин між Україною та Європейським Союзом є необхідною передумовою для розуміння сучасного стану і перспектив євроінтеграційного курсу країни. Ці відносини не виникли одночасно і не розвивалися за заздалегідь визначеним сценарієм – вони формувалися під впливом складного переплетіння внутрішньополітичних трансформацій в Україні, стратегічних інтересів ЄС у Східній Європі та зовнішнього тиску з боку росії, яка послідовно розглядала євроінтеграційний вектор України як загрозу власним геополітичним позиціям [42]. Саме тому дослідження цієї еволюції потребує не лише хронологічного опису подій, а й виявлення рушійних сил і стримуючих чинників, що визначали темп і характер зближення на кожному з етапів. У рамках цього підрозділу застосовується етапний підхід до аналізу: виокремлено п'ять якісно відмінних етапів відносин, кожен із яких характеризується специфічною інституційною формою взаємодії, домінуючою логікою відносин і конкретними результатами для євроінтеграційного курсу України.

Відносини між Україною та Європейським Союзом пройшли тривалий і суперечливий шлях від першочергових домовленостей про партнерство у 1990-х роках до набуття повноцінного статусу країни-кандидата на членство у 2022 р.[43]. Цей шлях відзначався чергуванням періодів зближення і стагнації, зовнішньополітичних розворотів і стратегічних переорієнтацій, однак у підсумку привів до безпрецедентного прискорення євроінтеграційного курсу, спричиненого повномасштабним вторгненням рф

Додаток К

Зразок оформлення таблиці

Таблиця 2.1

Динаміка видатків на обслуговування державного боргу України (2022–2025 рр.)

Показник / Рік	2022 рік	2025 рік (прогноз /факт)	Темп приросту, %
Видатки на обслуговування боргу (млрд грн)	57,9	361,6	+524,5%
Частка зовнішнього боргу в загальній структурі (%)	> 50,0%	75,0%	+25,0 п.п.
Частка запозичень від МФО та ЄС у зовн. боргу (%)	н/д	59,0%	-
Пільгові умови кредитування (% від усіх кредитів)	н/д	64,0%	-

Джерело: складено автором на основі даних Міністерства фінансів України та звітів МВФ

Додаток Л

Зразок оформлення ілюстрації

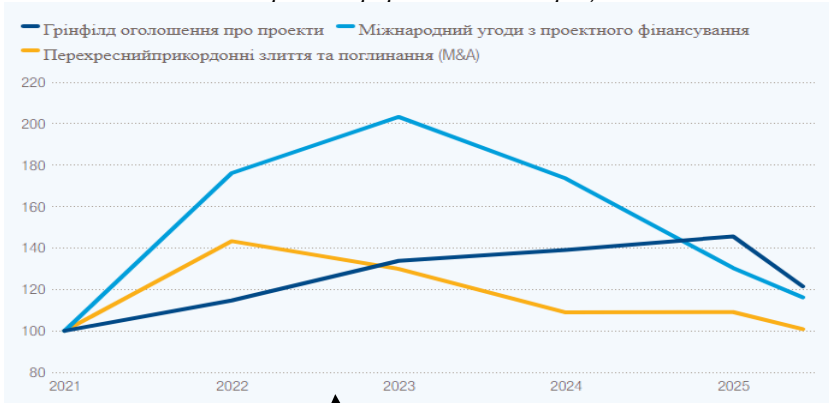

Рис.2.5. Кількість інвестиційних проектів у світі, індекс 2020=100, 2021 – перша половина 2025 року
Джерело: [51]

Зразок оформлення титульної сторінки роздаткового матеріалу

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства і міжнародного бізнесу

РОЗДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ

до кваліфікаційної магістерської роботи
здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня ОПП
«Міжнародні економічні відносини»
спеціальності С1 "Економіка та міжнародні економічні відносини"

на тему

на тему _____

Виконав: студент __ курсу, групи ____
спеціальності ОПП «Міжнародні
економічні відносини»

(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

Рівне – 20__

Орієнтовна тематика кваліфікаційних магістерських робіт для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»

1. Геоекономічні інтереси провідних країн світу та сфери їх реалізації в умовах формування нового поліцентричного устрою.
2. Вплив військових витрат і геополітичних ризиків на глобальне економічне зростання та національну безпеку.
3. Стан та перспективи розвитку міжнародних виробничих мереж в оборонно-промисловому комплексі.
4. Трансформація геоекономічної стратегії України в умовах інтеграції до євроатлантичного безпекового та економічного простору.
5. Альтерглобалізм та регіоналізм як моделі трансформації сучасного світового господарського порядку.
6. Соціально-економічні наслідки глобальних криз та пандемій у системі координат світового розвитку.
7. Формування та просування бренду й економічного іміджу України у глобальному середовищі.
8. Стратегія ЗЕД та інтеграція України у внутрішній ринок ЄС: виклики, заходи та механізми реалізації.
9. Зовнішньоекономічна безпека України в умовах інтеграційного поступу та глобальних безпекових загроз.
10. Транскордонне співробітництво між Україною та країнами ЄС: інструменти інтенсифікації в процесі набуття членства.
11. Економічні реформи в країнах Центрально-Східної Європи: адаптація досвіду євроінтеграції для України.
12. Стратегія виходу українських малих і середніх підприємств на європейський ринок в умовах оновленої ЗВТ.
13. Гармонізація податкового та митного законодавства України із директивами та стандартами Європейського Союзу.
14. Особливості формування та реалізації спільної соціальної політики ЄС: уроки для України.
15. Стратегія соціально-економічного розвитку Польщі в умовах європейської інтеграції: порівняльний аналіз.

16. Перспективи та пріоритети співпраці України в Чорноморському економічному регіоні з урахуванням чинника безпеки.
17. Зовнішньоторговельна політика України в період повоєнного відновлення: захист національних інтересів та стимулювання експорту.
18. Митно-тарифне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України в особливих правових режимах.
19. Сучасні тенденції, інструменти та механізми оптимізації структури зовнішньої торгівлі України та країн ЦСЄ.
20. Еволюція нетарифних методів регулювання міжнародної торгівлі: кількісні обмеження, котирування, ліцензування.
21. Диспаритетність у міжнародній торгівлі та шляхи подолання асиметрії конкуренції між країнами з різним рівнем розвитку.
22. Оподаткування експортно-імпортних операцій та його вплив на фінансові результати суб'єктів ЗЕД в Україні.
23. Вплив багатосторонньої торговельної системи СОТ на економічний розвиток країн в умовах протекціонізму.
24. Зовнішньоторговельні конфлікти та торговельні війни в сучасній системі міжнародних економічних відносин.
25. Стандартизація, сертифікація та технічне регулювання як інструменти забезпечення конкурентоспроможності експорту.
26. Особливості реалізації інструментів економічної дипломатії в системі сучасного міжнародного бізнесу.
27. Стратегічні пріоритети та напрями розвитку зовнішньоекономічних відносин України з країнами-стратегічними партнерами.
28. Інноваційні та інвестиційні стратегії ТНК в умовах геоекономічної фрагментації світової економіки.
29. Аутсорсинг та інтернаціоналізація бізнес-процесів як специфічні форми міжнародної взаємодії суб'єктів МЕН.
30. Міжнародний офшорний бізнес та світовий досвід протидії розмиванню податкової бази для України.
31. Спеціальні та вільні економічні зони: світові тренди розвитку та інституційні передумови їх відновлення в Україні.
32. Порівняльний аналіз американської, європейської та азійської моделей міжнародного менеджменту.

33. Послуги міжнародного страхування в зовнішньоекономічних операціях та оцінка ефективності їхнього нормативно-правового забезпечення.
34. Міжнародний лізинг як інструмент фінансування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
35. Глобалізація фінансового ринку та її вплив на стійкість і розвиток національних ринків цінних паперів.
36. Інституційний устрій глобального фінансового ринку: напрями та тенденції трансформації фінансової архітектури.
37. Міжнародні фінансові організації (МВФ, Світовий банк) у фінансовій архітектурі світового господарства.
38. Стратегії та механізми взаємодії України з МВФ щодо залучення та ефективного використання міжнародних запозичень.
39. Реформування бреттон-вудських інститутів у контексті фінансово-кредитної взаємозалежності країн.
40. Зовнішній борг як глобальна проблема: структура, механізми врегулювання та реструктуризації суверенних боргів України.
41. Фінансові відносини та механізми залучення макрофінансової допомоги ЄС для соціально-економічного розвитку України.
42. Валютна політика України та європейський досвід лібералізації валютного регулювання експортно-імпоротної діяльності.
43. Таргетування інфляції в монетарній політиці провідних центральних банків світу та досвід для НБУ.
44. Валютні ризики в міжнародній практиці та сучасні інструменти їх хеджування на вітчизняному ринку.
45. Глобальні потоки капіталу: механізми регулювання прямих та портфельних інвестицій на національному та наднаціональному рівнях.
46. Вплив прямих іноземних інвестицій на соціально-економічний розвиток та структурні зрушення в країнах з перехідною економікою.
47. Створення сприятливого регуляторного та інвестиційного клімату для залучення іноземного капіталу в пріоритетні галузі економіки України.
48. Детінізація національної економіки як передумова підвищення інвестиційної привабливості країни на світовому ринку.

49. Криптовалюти, цифрові валюти центральних банків (CBDC) та децентралізовані фінанси як феномен сучасної світової економіки.
50. Розвиток міжнародних логістичних систем та інтеграція України до європейської транспортно-логістичної інфраструктури.
51. Міжнародний ринок логістичних послуг: ключові тренди, глобальні ланцюги постачання та роль логістичних кластерів.
52. Світовий ринок агропромислової продукції: тенденції розвитку та стратегічні орієнтири активізації експортного потенціалу України.
53. Стан, проблеми та перспективи розвитку автомобільного ринку України в контексті світових тенденцій автомобілебудування.
54. Механізми та інструменти стимулювання розвитку базових галузей промисловості (металургія, хімічна промисловість, машинобудування) на світових ринках.
55. Світовий досвід формування інноваційних моделей національних економік та можливості його адаптації в Україні.
56. Державна міжнародна інноваційна політика та інституційні передумови розбудови інноваційної економіки в умовах євроінтеграції.
57. Політика розвинутих країн щодо стимулювання прогресивних структурних змін у виробництві та експорті високотехнологічної продукції.
58. Міжнародний трансфер технологій та комерціалізація науково-технічних знань на світовому ринку.
59. Розвиток високих технологій та штучного інтелекту як провідних чинників міжнародної конкурентоспроможності країн.
60. Цифровий ринок та особливості розвитку міжнародної електронної комерції в умовах глобальної цифровізації.
61. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у розширенні та трансформації архітектури світової торгівлі.
62. Науково-технічна та освітня сфери в контексті формування глобального інформаційного суспільства.
63. Розробка та експертна оцінка міжнародних інвестиційно-інноваційних бізнес-проектів.
64. Міжнародний інвестиційний процес та фінансування проектів в умовах переходу до парадигми сталого розвитку.

65. Екологічна модернізація світового господарства та інструменти імплементації принципів Європейського зеленого курсу.
66. Національні еколого-інноваційні кластери як механізм забезпечення сталого розвитку та природозбереження: світовий досвід.
67. Стратегічні пріоритети міжнародної екологічної безпеки та політика екологічного співробітництва в умовах глобалізації.
68. Світовий досвід диверсифікації ринків вуглеводнів та розвиток відновлюваних і альтернативних джерел енергії.
69. Трансформація світового енергетичного ринку та стратегія енергозабезпечення України в контексті Енергетичної політики ЄС.
70. Міжнародне співробітництво та механізми гарантування глобальної та національної енергетичної безпеки.
71. Проблеми транзиту енергоносіїв та енерго-економічні зв'язки України з країнами світу в сучасній геополітичній реальності.
72. Глобальна продовольча безпека: сучасні виклики, загрози та роль України як гаранта її стабільності.
73. Глобальна водна безпека та управління дефіцитними природними ресурсами в контексті Цілей сталого розвитку ООН.
74. Глобальні тренди та трансформація інституційної системи управління народонаселенням і міжнародною міграцією.
75. Міжнародна міграція людських ресурсів та інтелектуального капіталу в умовах геоекономічних трансформацій.
76. Сучасні тенденції міжнародної трудової міграції та регуляторно-захисна політика ринків праці країн-донорів і реципієнтів.
77. Міжнародна освітня міграція та її вплив на конкурентоспроможність національних економік.
78. Інвестиції в людський капітал: європейські стратегії та орієнтири для системи вищої освіти й ринку праці України.
79. Ефективність сучасних моделей соціально-ринкового господарства та соціально-орієнтованого управління в країнах ЄС.
80. Міжнародні стратегії економічного розвитку та трансформація інституційного устрою світової господарської системи.

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи
Я, _____ (П.І.Б.),
студент _____ курсу _____ групи _____ ННІ _____ заявляю: моя випускна
кваліфікаційна _____ робота _____ на _____ тему
«_____» (назва роботи), яка
надається у експертну комісію із захисту кваліфікаційної магістерської
роботи _____ (назва спеціальності) для захисту, виконана
самостійно і не містить ознак плагіату. Всі запозичення з друкованих та
електронних джерел, у тому числі із захищених раніше випускових
кваліфікаційних робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають
відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з чинним Положенням, за яким
виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску моєї роботи до захисту
та застосування дисциплінарних заходів.

Дата

Підпис

Додаток П

АКТ

перевірки випускної кваліфікаційної роботи
автора _____
на рівень запозичень та можливих маніпуляцій з текстом

Відповідно до даних системи StrikePlagiarism файл
«_____»

містить: _____ % коефіцієнта подібності; _____ % коефіцієнта цитованості;
_____ замінених букв; _____ інтервалів; _____ мікропробілів; _____ білих знаків;
_____ парафраз.

За результатами перевірки засвідчую, що:

автор кваліфікаційної роботи _____:

- самостійно виконав(ла) кваліфікаційну роботу;
- коректно послався(лась) на використані інформаційні джерела;
- в роботі відсутні ознаки академічної доброчесності.

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ Підпис

_____ ПІБ

Дата